

**III ЩОРІЧНА ЗВІТНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ПИТАНЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ
В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

**Звіт
про забезпечення якості освіти за 2019 рік**

1. Вдосконалення освітнього процесу

У 2019 році здійснено оновлення 31 освітніх програм та створено 8 нових (6 - на першому бакалаврському рівні, 1 - на другому магістерському, 1 - на третьому освітньо-науковому рівні). Оновлення програм здійснювалось у зв'язку з прийняттям Стандартів вищої освіти та з метою розширення можливості вільного вибору студентами дисциплін вибіркового циклу.

Кількість освітніх програм за галузями знань і рівнями вищої освіти НаУОА

<i>галузь</i> \ <i>рівень</i>	<i>бакалавр</i>	<i>магістр</i>	<i>доктор філософії</i>
01 Освіта/Педагогіка	1	0	0
02 Культура і мистецтво	1	1	0
03 Гуманітарні науки	7	6	4
05 Соціальні та поведінкові науки	5	3	2
06 Журналістика	1	1	0
07 Управління та адміністрування	4	2	1
08 Право	1	1	1
11 Математика та статистика	0	0	1
12 Інформаційні технології	1	0	0
22 Охорона здоров'я	1	0	0
25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	1	0	0
29 Міжнародні відносини	2	2	1
Всього	25	16	10

Нові освітні програми бакалаврського рівня вищої освіти 2019 року: «Літературна творчість», «Державні та корпоративні фінанси», «Міжнародні фінанси», «Цифровий маркетинг», «Психологія креативності та інновацій», «Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови». Нові освітні програми на бакалавраті були пізно затверджені, що не дало змоги провести достатню профорієнтаційну роботу та набрати повноцінні групи.

У 2019 році з'явилася освітньо-професійна програма «Language Mediation and TESOL» для другого (магістерського) рівня вищої освіти як варіант вибору для студентів. Особливістю програми є можливість навчатися за індивідуальною програмою та отримати деякі кредити від Нортумбрійського університету (м. Нью Касл, Великобританія). Починаючи з 2020 року, другого семестру 2019-2020, 10 студентів обрали навчання за цією програмою.

Для розширення обсягів діяльності у 2019 році затверджено ОНП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» третього (наукового) рівня вищої освіти.

В контексті вивчення попиту на ринку праці та забезпечення конкурентоспроможності фахівців у галузі права розширено перелік навчальних дисциплін; здійснено належне навчально-методичне забезпечення циклу навчальних дисциплін за державно-правовим спрямуванням, цивільно-правовим та кримінально-правовим спрямуванням.

На гуманітарному факультеті під час перегляду освітніх програм постійно відбувається внесення нових дисциплін в основний цикл та розширення вибіркового циклу, що зумовлено стрімким розвитком сучасної гуманітарної науки.

При внесенні змін до освітніх програм економічного факультету відбувалось запровадження нових актуальних дисциплін, вилучення непотрібних дисциплін, перенесення дисциплін на інший курс, оновлення переліку вибіркового циклу дисциплін.

На факультеті політико-інформаційного менеджменту тенденції розвитку спеціальностей обговорюються зі здобувачами, роботодавцями та стейкхолдерами з огляду

на актуалізацію потреби ринку. Систематично відбувається запровадження нових дисциплін. Таких як, гештальттерапія, арттерапія, дизайн-мислення, ергономіка та психологія праці, професійна деонтологія; психодрама. Також постійно розширюється перелік дисциплін вільного вибору студента: психологія протидії кібернасильству, посягання на життя як психологічна проблема, казокотерапія, символдрама. При цьому періодично доводиться вилучати окремі дисципліни аби внести непрофільні, або збільшити години на вивчення англійської мови. Для покращення логіки наслідування дисциплін деякі предмети були перенесені або в інший семестр, або в інший рік навчання.

Результатами навчання є те, що випускники не мають складнощів у **працевлаштуванні**. На магістерських програмах студенти, як правило, вже працевлаштовані. На старших курсах бакалаврату частина студентів навчаються за індивідуальними планами у зв'язку з працевлаштуванням.

Відзначається **високий рівень викладання та навчання**. У 2019 році 25 студентів факультету романо-германських мов отримали Міжнародні сертифікати з англійської мови: 6 студентів отримали рівень C2 (24%), 14 – рівень C1 (56%) та 5 студентів отримали сертифікат за рівнем B2 (20%) від Кембріджського центру тестування. Кафедра англійської мови та літератури отримала відзнаку за підготовку до такого екзамену.

Випускники навчально-наукового Інституту ім. І. Малиновського показали високі результати цього річного ЗНО для бакалаврів: всі 64 випускники 2019 року склали блок право (не склала 1 особа із випуску 2018 року). Англійську мову не склали - 11 осіб (стаціонар), 6 осіб (заочне). ТЗПНК не склали - 6 осіб (стаціонар). Англійську мову + ТЗПНК не склали - 3 особи (стаціонар), 1 особа (заочне). В цілому випускники права входять в п'ятірку лідерів по всіх показниках ЗНО для вступників магістратури.

Введення активних методів навчання в освітній процес. Гуманітарний факультет активно інтегрує науковий складник в освітній процес. Відбувається залучення викладачів-практиків до читання навчальних дисциплін (напр., Романюк Р. С., Голубєв В. Ю., Свинарчук Р. В., Лавренчук В. П., Стоколос Н. Г. та ін.), проведення позааудиторних тренінгів із фахівцями (О. Гороховський, І. Тесленко, В. Портніков та ін.). Викладачі кафедр журналістики, української мови і літератури інтегрують освітній процес у медійний простір (Острог.Район, Острог.Інфо, ОГО, сайт Острозької академії, газета «День», сайт «СВОІ», телепрограма «Острозький оглядач» ТРК «Ритм», ютуб-канал Острозької академії тощо).

Інститут права ім. І. Малиновського відзначає використання інтерактивних методик навчання: проведення круглих столів за участю експертів у відповідній галузі; з метою застосування отриманих знань на практиці виконання групами проектів дослідження актуальної проблеми, вияв основних перешкод для втілення цих проектів на практиці та напрацювання власних пропозицій, їх публічне обговорення за участю представників відповідних органів та установ, потенційних роботодавців; поглиблення та удосконалення володіння англійською мовою за професійним спрямуванням шляхом організації наукових диспутів з правничої тематики в ході співпраці викладачів та студентів в LESC; запровадження новітніх форм волонтерства у роботі правничої клініки; профорієнтаційній роботі, тощо.

На економічному факультеті заохочується командна робота студентів, розв'язування кейсів, проведення занять у формі Оксфордських дебатів, практичні у формі рольових ігор, обговорення актуальних проблем на занятті у формі класичного круглого столу, використання презентацій-порівнянь, проведення співбесід по телефону та наживо як спосіб роботи з персоналом, написання довгострокових завдань з дослідженням реальних компаній та ринків товарів і послуг України, стимулювання студентів до проходження масових онлайн-курсів (в основному на сайті Прометеус), використання інформаційних технологій, поширення інтерактивного навчання з доступом до цифрових ресурсів, проблемне навчання (ініціювання самостійного пошуку (студентом) знань через проблематизацію викладачем навчального матеріалу), створення умов, максимально наближених до реальних, тобто збільшення частки практичної роботи студента з акцентом на прикладну.

Кафедри факультету романо-германських мов постійно проводять навчально-методичні семінари, викладачі відвідують семінари, вебінари та конференції, які стосуються якості викладання та покращення методики навчання окремих навичок.

На факультеті політико-інформаційного менеджменту викладання відбувається інтерактивно, формат – 30% теорії, 70% практики. Відзначається залучення практиків-фахівців до викладання та велика кількість тренінгових програм.

На факультеті міжнародних відносин здобувачі вищої освіти особливо відзначають інтерактивність занять, використання викладачами презентацій, дискусій, та ін.; зрозуміле оцінювання, доступність викладачів. При викладанні мов позитивним є велика кількість практичних занять, на яких використовуються різні форми роботи. Крім того, на факультеті діють різноманітні обмінні програми, в яких охоче беруть участь студенти.

Моніторинг якості освітніх послуг.

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання набули регулярної форми:

- 1) Оцінювання щодо читання дисциплін за 1 семестр 2018–2019 н. р. (лютий-березень);
- 2) Оцінювання читання професійних дисциплін інституту права ім. І. Малиновського (вересень);
- 3) Оцінювання читання дисциплін на третьому освітньо-науковому рівні (жовтень);
- 4) Оцінювання читання професійних дисциплін факультету міжнародних відносин (листопад).

Результати, зауваження, рекомендації студентів обговорено з деканами, студентським самоврядуванням, на ректораті та вчених радах університету. Визначено потреби змін та можливості поліпшення викладання окремих дисциплін, внесено зміни до навчальних планів.

В цілому, студенти відзначають високий рівень читання дисциплін. За 2 семестр оцінювання здійснюється, висновки будуть оприлюднені в січні.

5) Запроваджено систему оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами Feedback для автоматизованого проведення анонімних опитувань серед студентських груп. Система пройшла тестування в червні, вересні та листопаді 2019 року. Запровадження в повній мірі відбулось в грудні 2019 року. Це дає можливість створення бази оцінок. Викладачі мають можливість переглянути свої оцінки. Оцінки можна враховувати у системі QA для визначення рейтингу викладача.

Для визначення **рівня знань студентів з англійської мови** (для впровадження концепції вивчення іноземної мови) проведено комплексні контрольні роботи з англійської мови для студентів 1–4 курсів економічного, гуманітарного факультетів, факультету політико-інформаційного менеджменту, факультету міжнародних відносин, інституту права ім. І. Малиновського. Результати обговорено з викладачами та на ректораті. Тести підготували викладачі факультету міжнародних відносин. В I семестрі 2019-2020 н.р. тести для студентів підготувала викладач LinguaPark. Тестування в II семестрі пройшли 843 студенти. Середній рівень виконання тесту – B2. Найвищий рівень в студентів 3 курсу. Лідерами у вивченні англійської мови є факультет міжнародних відносин. У II семестрі тестування пройшли 25 студентів гуманітарного факультету, 4 курсу. Оцінки є низькими (середній рівень між A2-B1).

Для визначення рівня знань студентів з професійних дисциплін спеціальності Право, у вересні 2019 року проведено ректорські контрольні роботи.

На факультетах проводять поточні моніторинги якості наданих освітніх послуг: проводиться опитування студентів стосовно рівня їх задоволення наповненням навчальними планів, якості викладання дисциплін, враховується досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, які мають аналогічні програми. Поточні питання з якістю проведений пар декани обговорюють зі студентами на старостатах та в індивідуальних бесідах.

На економічному факультеті залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до вдосконалення освітнього процесу відбувалось шляхом організації циклів зустрічей їх зі студентами, аналізу запитань студентів до роботодавців, оцінок вимог роботодавців до головних компетентностей, на які зараз є найбільший попит на ринку праці. Підготовлені освітні програми надавались роботодавцям для написання рецензій. Результати проведених заходів постійно обговорюються на засіданнях кафедр і рад факультету.

На факультеті політико-інформаційного менеджменту випускники проводять воркшопи, спілкуються зі студентами та викладачами кафедри. Вносять свої пропозиції щодо посилення навчального плану актуальними трендами.

До перегляду освітніх програм/навчальних планів на факультеті романо-германських мов залучаються роботодавці з баз практики, які у своїх відгуках про роботу практикантів дають поради щодо компетентностей та навичок, які потрібно розвинути у студента в подальшому. Іншою формою аналізу є зустрічі та активна комунікація з випускниками спеціальності. Результати таких звітів та опитувань обговорюються на засіданнях кафедр та робочих груп, а також ради факультету.

На факультеті міжнародних відносин постійно проводяться опитування студентів як стосовно якості освітніх програм у цілому, так і щодо рівня їх задоволеності наповненням навчальних планів (останнє таке опитування проведено у листопаді 2019 року). Результати опитувань враховуються для вдосконалення навчальних планів. При внесенні змін до освітніх програм, деякі дисципліни були вилучені з навчальних планів, деякі перенесені на інші курси, також було розширено перелік дисциплін вільного вибору студента (зокрема у студентів з'явилася змога обирати другу мову для вивчення, значно розширився перелік пропонуваніх мов).

Для покращення рівня освітнього процесу актуальним залишається посилення **кадрового потенціалу** ГЗС «Журналістика», «Право», «Економіка», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент», «Комп'ютерні науки», «Прикладна математика», «Облік і оподаткування», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», «Громадське здоров'я», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

На факультеті романо-германських мов кадрове питання дуже актуальне. Велика кількість групових практичних занять, навантаженість позааудиторними обов'язками (адміністрування факультету, виховна робота, профорієнтаційна робота), умови праці (холодні аудиторії), вимоги щодо виконання наукової роботи не сприяють утримуванню кадрів. За 2019 р. з роботи звільнилися 4 викладачів, 2 з них з науковими ступенями. Багато перейшли на менше навантаження у зв'язку з додатковим підробітком.

Вибіркові дисципліни. Студентам запропоновано вибирати вибіркові навчальні дисципліни за допомогою системи Moodle. Проведено запис на вибіркові дисципліни загального циклу сімом групам студентів на 2019-2020 навчальний рік. Сформовано дисципліни для вибору на наступний рік. На наступний навчальний рік студентам пропонуватиметься вільний вибір дисциплін вибіркового циклу за допомогою інформаційної системи.

Інтернаціоналізація. Викладачі гуманітарного факультету беруть активну участь у закордонних конференціях (Максимчук В. В., Янковська Ж. О., Пухонська О. Я., Вісич О. А., Кочерга С. В., Шевчук Д. М., Назарук В. М. та ін.) та стажуваннях (Шевчук Д. М., Карповець М. В.). Налагоджена співпраця з БПП дозволила брати участь викладачам Інституту права ім. І. Малиновського у конференції в Республіці Білорусь (Дробуш І.В., Герасимчук О. П., Курганська О.В.). 7 науково-педагогічних працівників економічного факультету прийняли участь у програмах стажування за кордоном (Аверкіна М. Ф., Новоселецький О. М., Коцюк Ю. А., Зубенко І. Р., Дем'янчук О. І., Харчук Ю. Ю., Шулик Ю. В.), 7 викладачів кафедри політології та національної безпеки, 5 викладачів кафедри документознавства та інформаційної діяльності, 6 викладачів та 6 студентів факультету міжнародних відносин брали участь в обмінних програмах за кордоном.

Викладачі Шевчук Д. М., Карповець М. В. і Шулик Р. Т. читають окремі дисципліни **англійською мовою** як для студентів гуманітарного факультету, так і факультету романо-германських мов. Наступного року англомовні дисципліни планують розробити Вісич О. А. і Пухонська О. Я.

На факультеті політико-інформаційного менеджменту англійською мовою читається дисципліна «Соціальні та політичні конфлікти» для студентів спеціальності «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, «Integrated Marketing Communications in Information Activities» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та 18 год. з дисципліни «Маркетингові комунікації» для студентів 2 курсу спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

У 1 семестрі 2019–2020 навчального року 20 студентів економічного факультету були слухачами сертифікатної програми Пола Бродвея з проблематики сталого розвитку та екологічної економіки. В рамках школи освітніх інновацій науково-педагогічні працівники відвідали лекцію Брюса Літла «Загальні тенденції сучасності, які можуть впливати на освіту» (19.09.2019 р.).

На факультеті романо-германських мов у 2019 році працювало 9 іноземців (США, Польща, Канада, Франція, Німеччина). Вони здійснювали волонтерську діяльність та асистували на заняттях з практики англійської, німецької, французької, польської мов, проводили позааудиторні заходи, брали участь у конференціях, проводили міжнародні іспити. 10 викладачів та 36 здобувачів вищої освіти брали участь в програмах обміну чи стажуваннях за кордоном (Німеччина, США, Франція).

На факультеті політико-інформаційних технологій лекції (частина) навчального курсу «The Comparative Study of Democratization: Transition Politics in V4 countries and Ukraine» («Порівняльне дослідження демократії: транзитивна політика в країнах Вишеградської четвірки та в Україні») для студентів спеціальності «Політологія» читали Мілош Брунклік (викладач Інституту політичних наук Карлового університету в Празі (Чехія)) та Томаш Стемпневський (завідувач кафедри Східних студій факультету соціальних наук Люблінського католицького університету ім. Івана Павла II (Люблін, Польща)).

За програмою Erasmus+ у 2019 році для студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» проводив лекції професор кафедри наукової інформації Університету Казимира Великого в Бидгощі Здіслав Гемболиць.

Академічна доброчесність. Найвищий рівень унікальності робіт – на гуманітарному факультеті та факультеті романо-германських мов (13%). Найнижчі рівні – в Інституті права ім.І. Малиновського та на економічному факультеті.

Наукові керівники активно працюють над збільшенням рівня унікальності кваліфікаційних робіт, зокрема щороку оновлюють перелік тем відповідно до змін у науковій парадигмі; проводять індивідуальні консультації зі студентами щодо академічної доброчесності, змушують здобувачів допрацьовувати роботи з низьким рівнем унікальності й повторно перевіряти їх на плагіат. На гуманітарному факультеті під час занять із дисциплін «Організація науково-дослідної роботи», «Академічне письмо» активно долучають студентство до прочитання Кодексу академічної доброчесності НаУОА й обговорення нормативно-правових актів, що регулюють академічну доброчесність (зокрема, ЗУ «Про освіту», ЗУ «Про авторське право й суміжні права») тощо.

Однією з основних причин нижчого рівня унікальності магістерських робіт є недостатньо правильне оформлення студентами цитувань наукової літератури. Для пропагування академічної доброчесності на економічному факультеті було проведено навчально-методичний семінар по написанню кваліфікаційних робіт на здобуття освітнього ступеня магістра (лютий 2019 р.). З метою підвищення рівня унікальності наукових робіт студентів була сформована нова концепція навчальної практики. Це забезпечить покращення формування навичок студентів щодо здійснення наукової діяльності шляхом поступового, покрокового ознайомлення студентів із основами здійснення монографічного аналізу.

На факультеті політико-інформаційного менеджменту систематично проводяться семінари та конференції на тему академічної доброчесності для усіх спеціальностей факультету.

Системи забезпечення освітнього процесу.

1. Введений новий корпус, з новим обладнанням, меблями, інфраструктурою для осіб з особливими потребами.

2. Вдосконалено навчально-методичне забезпечення (робочі навчальні програми дисциплін, програми та наскрізні програми практик), методичні вказівки до виконання наукових робіт та проходження практик (8), активно зросла кількість дисциплін в системі ІС Moodle.

3. Здійснений ремонт гуртожитків.

4. Удосконалено інформацію про освітні програми та згідно вимог законодавства на веб-сайті університету.

Система управління якістю.

1. Вдосконалено нормативну базу забезпечення якості освіти в НаУОА.
2. Актуалізовано концепцію освітньої діяльності НаУОА.
3. Унесено зміни до положень, що регулюють освітній процес в університеті (7), введено нові (1).
4. **Пройдено наглядний аудит системи управління якістю НаУОА за вимогами ISO 9001:2015.** міжнародною компанією Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch (30.09.2019-1.10.2019 року).
5. Проведено 41 внутрішній аудит (було задіяно 17 акредитованих аудиторів системи управління якістю ISO 9001:2015).
6. Визначено роль гарантів та груп забезпечень в системі забезпечення якості.
7. Перенесено відповідальність за навчання на заочній формі навчання та аспірантурі на рівень кафедр.

Викликами на 2020 рік для системи внутрішнього забезпечення якості є проходження 8 акредитацій спеціальностей.

Можливості поліпшення якості вищої освіти в НаУОА у 2020 році:

1. Вдосконалити механізм вибору здобувачами вибіркових дисциплін.
2. Проведення опитування стосовно якості освітніх програм у цілому та рівня їх задоволеності наповненням навчальних планів, моніторингу середовища. Більшою мірою враховувати результати студентських опитувань під час розподілу навчального навантаження.
3. Активізувати залучення роботодавців та випускників до покращення освітніх послуг НаУОА.
4. Посилити контроль завкафедр за оновленням навчально-методичного забезпечення, покращення програмного забезпечення (на спеціальностях, які це потребують).
5. Активізувати роботу щодо розширення функціонування електронного документообігу в університеті.
6. Поширення онлайн курсів, відеолекцій, розроблених викладачами; проведення коротких майстер-класів з базових предметів, зростання читання дисциплін англійською мовою.
7. Науковим керівникам посилити відповідальність за перевірку робіт на антиплагіат.

Визначені цілі у сфері якості на 2020 рік:

1. Посилити мотиваційний потенціал персоналу НаУОА.
2. Інтегрувати новітні цифрові технології в освітній, науковий, управлінський процеси.
3. Оптимізувати внутрішні та зовнішні комунікації Університету.

Помічник ректора зі стратегічного розвитку
та забезпечення якості освіти

Ю.Шулик